

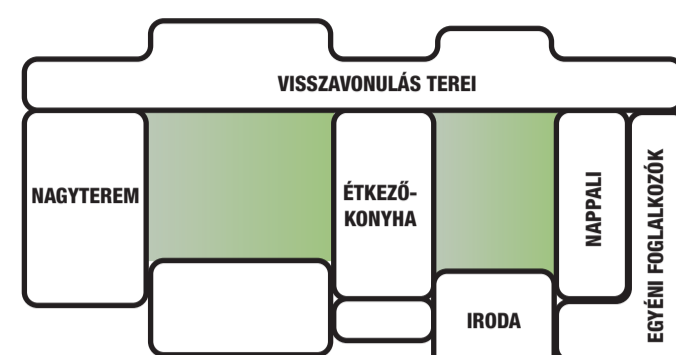
PROGRAM

Előképek

Livrum ház, Naestved, Dánia

Ez a dán épület a Naestvedi kórház kampuszának a peremén található. Az épület egyszintes, 7 sátor tetős tömeg egymás mellé sorolásából alakul ki. A tömegek belülről két zöld udvart rejtnek. A bejárat az épület hosszoldalának közepén található és a ház központi gyűlékező terébe vezet.

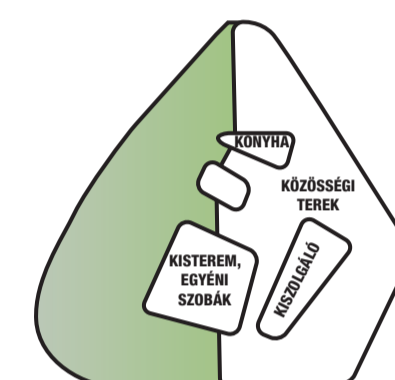
- Méret: 800m²
- Helyszín: Naestved, Dánia
- Tervezők: EFFEKT
- Építés éve: 2012
- Szerkezet: falas, magastető
- Finanszírozás: privát (Realdánia)

Maggie's Aberdeen, UK

A kétszintes épület egy szabadonálló pavilonként van elhelyezve az aberdeeni Forester hill kórház lejtőjén. Fontos az anyagok kontrasztja, egy rideg, de légy formájú beton héj vez körbe egy faburkolatú ortogonális pavilont.

- Méret: 350m²
- Helyszín: Aberdeen, Nagy Britanniá
- Tervezők: Snodgrass
- Építés éve: 2013
- Szerkezet: vasbeton héj
- Finanszírozás: alapítványi

Centre for Spinal Cord and Brain Injuries, Basel CH

Az épület agysérüléssel rendelkező betegeket fogad. Az épület sokrétű funkciói úgy épülnek fel mint egy kis falu, utcákkal, udvarokkal és csomópontokkal. Az épület egy horizontális épület két szinttel. A terápiás és orvosi funkciók a földszinten, a betegek szobái az emeleten találhatóak. A tervezők különösen figyelték a belső és külső tér közti kapcsolatokra. Az épület belülről kifelé terveződött. A belső udvarok tájkozódási pontként szolgálnak és természetes napfényt töltek be az épületet.

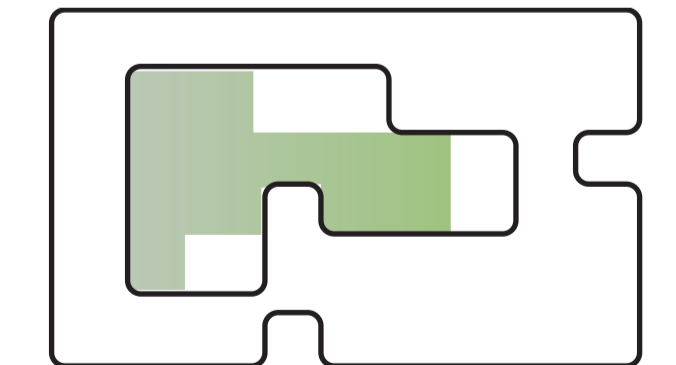
- Méret: 9500m²
- Helyszín: Basel, Svájc
- Tervezők: Herzog & de Meuron
- Építés éve: 1999-2002
- Szerkezet: falas, zöldtetős
- Finanszírozás: állami

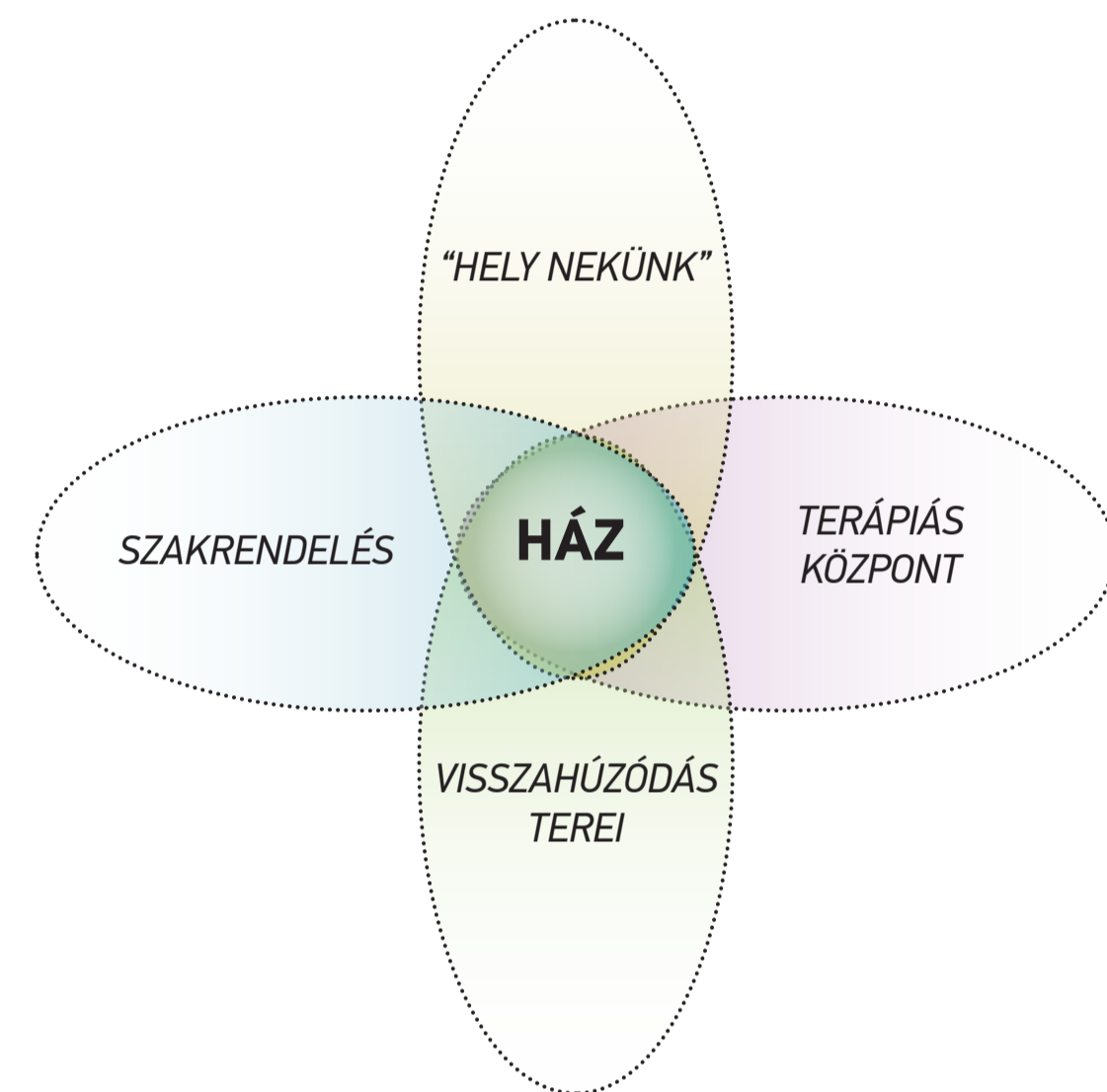
Center for Cancer and Health, Kopenhagen, Dánia

A kopenhágai Centre for Cancer and Health egy könnyen felismerhető formával rendelkező épület. A tervezők célja az volt, hogy helyreállítsák a figyelmet a rákbetegségről, anélkül, hogy a betegek stigmatizáltak. Az épület formája sok, egymás mellett állt sátor tetős házra utal. A tetők összekapcsolódását a japán origami művésze inspirálta. Az épületbe belépve egy tágas lounge-ban találja magát a látogató, melyet az intézmény önkéntes munkatársai felügyelnek.

- Méret: 2250m²
- Helyszín: Kopenhagen, Dánia
- Tervezők: Nord Architects
- Építés éve: 2011
- Szerkezet: falas, eltoló nyeregtetővel
- Finanszírozás: alapítványi

A program elemei

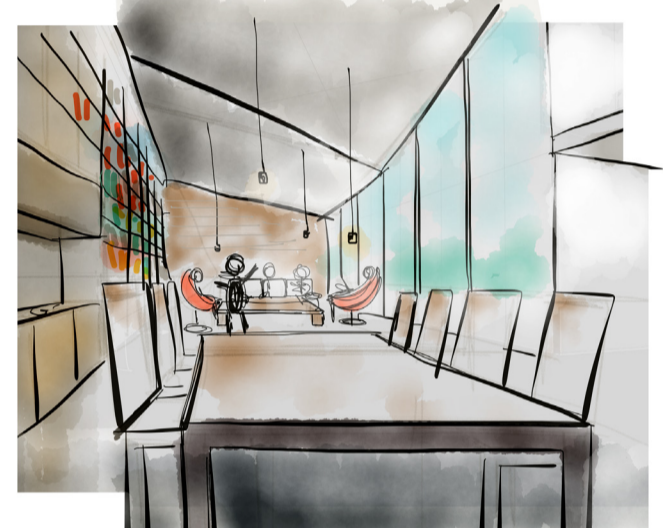
Az előzetes kutatások, a témához értő személyekkel való konzultáció és a külföldi előképek elemzése után a ház programját illetően a következő elhatározásra jutottam: Az épület programja 4+1 fő komponensből álljon:

- „Hely nekünk”: helyek, ahol a betegek találkozhatnak egymással és segítőkkel
- Terápiás központ: azok a terek, melyek a programoknak nyújtanak helyet
- Visszavonulás terei: az egyéni terek, konzultációs terek
- Szakrendelés: kemoterápiás kezelési terek

+1: megérkezés, közlekedési terei, kiszolgálóterek, dolgozók terei

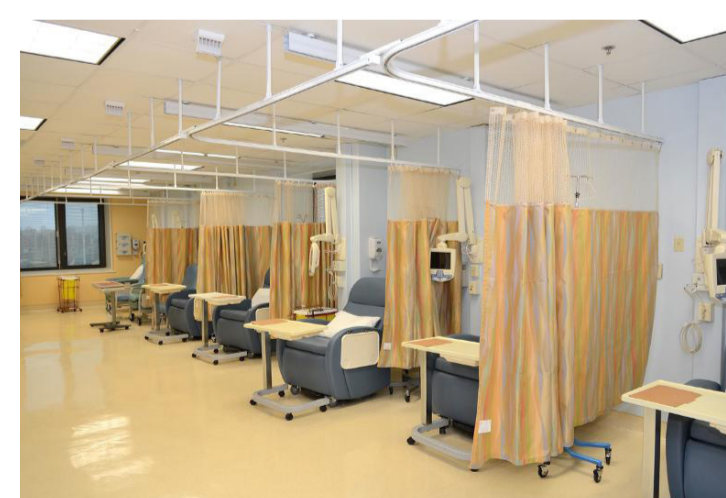
„Hely nekünk”

A betegség és az azt követő gyógyulási folyamat nemcsak fizikailag és lelkiileg, de szociális szempontból is megerthelhető a beteg és közvetlen környezet számára. Gyakori, hogy az emberek elveszítik a munkájukat. Sok barát is elfordul tőlük, hiszen ilyen helyzetben különösen nehéz a kapcsolattartás. Az eleinte segítőkész családtagok közül is csak a legkitartóbbak maradnak a beteg mellett a folyamat végéig. A beteg tehát egy idő után egy szociális vákuumban találja magát. Ilyen helyzetben pedig sokaknak az a tény, hogy nincsen kivel megosztania érzelmeit, tovább rontja az állapotát. Ilyen helyzetben különösen fontos az, hogy az ember egy közösséghez tartozóknak érezze magát. Nem véletlen, hogy a tervezett házban a központi helyén áll a közösségi tér, mely egyben a „ház szíve is”. Ez egy egész nap nyitva álló tér, ahova bárki betérhet. Lehet, hogy csak azért, hogy fűzőn magának egy teát, vagy elbeszélgessen a többiekkel, vagy azért, hogy lepihenjen egy pár órára. Fontos, hogy ez a tér könnyen megközelíthető legyen, lehetőleg közvetlen rálátás legyen rá a bejárattól. Tipológiájában legjobban egy családi ház nappali-étkező-konyha hármására hasonlít. Ez nem véletlen, hiszen itt is az a cél, hogy egy közösség, egy nagy család alakuljon ki, ahol az emberek megbízhat egymásban és segítenek egymásnak. Fontos a barátságos, otthonosság érzését keltő anyagok használata, a kényelmes utálkalkulációk számára megfelelő méretű legyen.

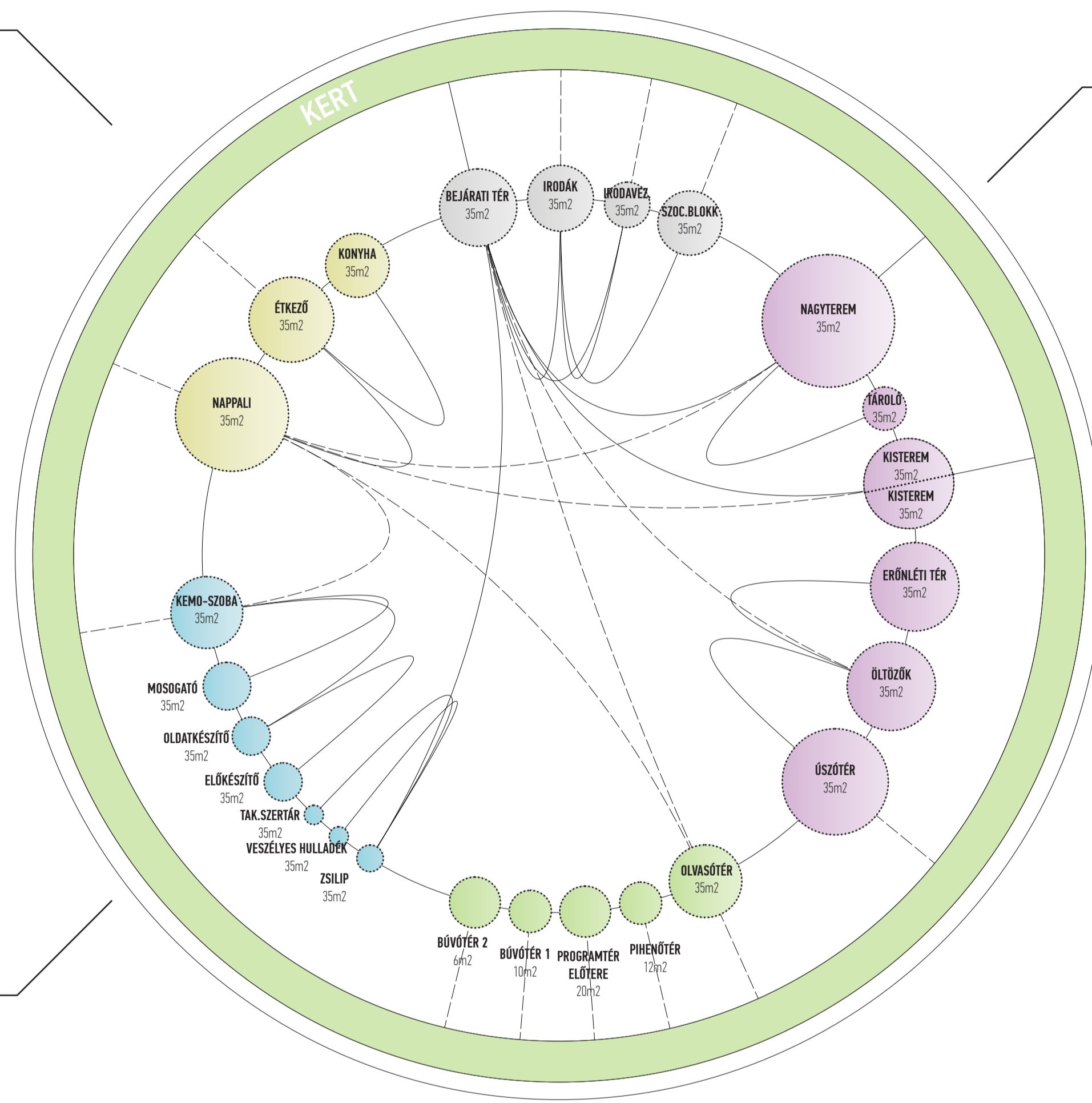
Szakrendelés

A tervezett házban a folyamat két elemének adunk helyet: a kemoteráziás kezelésnek, és az utána következő rehabilitációs folyamatnak: A kemoterápiás kezelés egy hosszú folyamat. Hónapokig, akár évekig tarthat, rendszeres időközönként ismétlődő kezelésekkel áll. Egy idő után ezek rendszeres időközönként, kiszámítható ciklusban történnek. Jelenleg minden egyes alkalommal be kell menni a kórházba. Itt sokat kell várakozni, nincs megfelelő hely a pihenésre és a környezet sok esetben lehangoló. A házban az egyik fő funkciója, hogy az ilyen jellegű rutin kemoterápiás kezeléseket ellássa. A betegeket így nem éri annyi stressz, mintha be kéne menni a kórházba, és a kezelés után nyugtató, kényelmes környezetben pihenhetik ki magukat. Ahhoz, hogy ez létrejöhessen csupán két egységre van szükség: a kemoterápiás kezeléskor teret adó szobá(ó)ra, illetve egy technológiai egységre, ahol a kezeléshez szükséges oldatokat bekeverik.

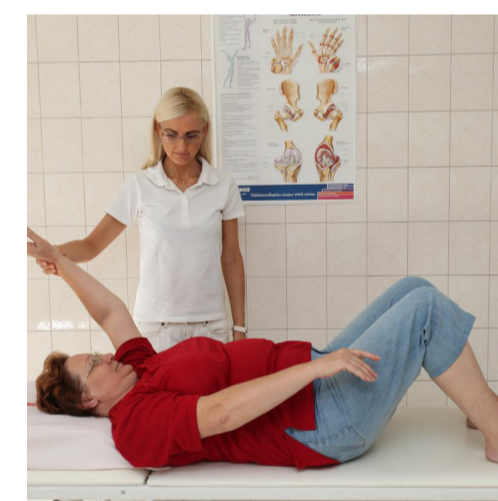
Személyzet terei, kiszolgálóterek

Egy ilyen épület működtetéséhez 2-3 teljes munkaidős dolgozó szükséges. Ők gondoskodnak a betegek jólétéről, és az intézmény működtetéséről. A programokat és szakkonzultációkat külső munkatársak tartják. A kemoterápiás kezelésekhöz használnió oldatokat egy szakmínőségűvel rendelkező munkatárs végezheti el

Rehabilitációs központ

A műtéti, sugárkezelés és kemoterápiás kezelések után szükség van egy rehabilitációs folyamatra ahhoz, hogy a kezelt személy visszatérhesen a régi, megszokott életébe. A terápiás kezeléseknél fontos a szimula beszélgetés és az, hogy az ember egy csoport tagjának érezze magát. Ezért jelenleg is különböző programok és csoportok működnek. (Ezek jelenleg valamelyik kórház nem használt termelében megrendezésre.) Ez a ház az ilyen jellegű programoknak is otthon adna. Ezért a házban ki kell alakítani a tereket, melyek ezeknek a programoknak otthon tudnak adni. Fontos, hogy ezek a programok különböző létszámúak, 5 főtől akár 50 főig, ezért ezeknek a tereknek különböző méretűnek kell lennie. Fontos ezenkívül a flexibilitás, tehát adott esetben ezeket a szobákat tovább le lehetne osztani vagy akár összevonni az igénynek megfelelően.

Visszavonulás terei

Ezt a programcsoportot két részre lehet bontani: az egyéni konzultáció tereire, illetve azokra, ahol az emberek csendben egyedül lehetnek.

Személyes konzultációs terei

A legfontosabb az orvos-beteg közötti bizalom kialakulása, melyet csak folyamatos kommunikációval lehet elérni. Ezenkívül azonban még sok szakterület van, ahol nagyon fontos a megfelelő tájékoztatás. Ilyen például a dietetikus tanácsadás, hiszen a megfelelő étrend is nagyon hozzájárulhat a gyógyulási folyamathoz. Ezeknek a beszélgetéseknek a lebonyolításához szükség van kis szobákra, ahol a szakember és a beteg nyugalomban beszélgethet egy órát.

Nyugalom terei

Az egyes emberek különféleképpen reagálnak a betegséghez kapcsolódó megpróbáltatásokra. Van, akinek fontos a többi ember közelsége, és igényli, hogy állandóan társaságban legyen. Vannak azonban olyanok is, akik ilyenkor inkább nyugalomra és egyedülre vágyanak. Fontos, hogy ezeknek a betegeknek is biztosítva legyenek olyan terek, ahol meghúzhatják magukat. Ezek a téri helyzetek nem előre definiáltak, azonban fontos, hogy a használatukra a lehetőség megleljen.

